

Fedezd fel Siófok környékét!

EN Explore the surroundings of Siófok!

DE Entdeck die Umgebung von Siófok!

TARTALOM

CONTENTS

INHALTSVERZEICHNIS

4-5	Siófok térségének bemutatása <i>Introduction to the region of Siófok</i> <i>Die Vorstellung der Region von Siófok</i>
6-9	Töreaki Természetvédelmi Terület <i>Nature Conservation Area of Töreaki</i> <i>Naturschutzgebiet von Siófok</i>
10-11	Ádánd
12-13	Balatonendréd
14-15	Balatonszabadi
16-19	Balatonvilágos
20-21	Nagyberény
22-23	Nyim
24-27	Ságvár
28-29	Siójut
30-31	Som
32-35	Szántód
36-39	Zamárdi

IMPRESSZUM:
Szerkesztő/Editor:
Siófoki Fürdőegylet-Turisztikai Egyesület
Tördelés/Layout: ByLine Kft.

Siófok környékének felfedezésére invitáljuk a kedves Olvasót. Milyen érdekességeket rejtene ez a települések? Európa Nostra-díjas népi műemlék együttes, Magyarországon egyedülálló hangzásvilágú orgona, a betyárvilág romantikája, csodás balatoni panoráma, híres festőművészek emlékei, a világ első Kossuth szobra és a sűrű, somogyi erdőségek. Ez és még számtalan rejtett kincs is Önre vár Siófok környékén.

We would like to invite our readers to explore the beautiful surroundings of Siófok. But what do the neighbouring towns and settlements offer, one might ask. Award winning monuments, an exceptional organ with unique harmonies, the romantic land of the legendary Hungarian highwaymen, the wonderful panorama overlooking lake Balaton, the memories of famous painters, the world's first Kossuth sculpture, and the thick forests of Somogy county. These are only few of the many treasures the region of Siófok has to offer.

Wir invitieren den lieben Leser zur Entdeckung der Umgebung von Siófok. Welche Merkwürdigkeiten verbergen diese Siedlungen? Das Volksdenkmal-Ensemble mit dem Europa Nostra-Preis, die Orgel in Ungarn mit unvergleichbare Klangwelt, die Romantik der Betyarwelt, das wunderschöne Panorama am See Balaton, die Erinnerungen der berühmten Kunstmaler, die erste Kossuth Statue der Welt und die dichten, Somogyer Bewaldungen. Dies und auch noch zahlreiche verborgene Schätze erwarten Sie in der Umgebung von Siófok.

Siófok és a környező települések a külső-somogyi dombokon, a parti síkokon, a Sió csatorna mentén, vagy a Mezőföld síkján terülnek el. Megközelítésük a kedvező földrajzi adottságoknak köszönhetően nemcsak autóval, hanem kerékpárral is könnyű, több településre kerékpárút is vezet. Kiadványunkban 11 település látnivalóit mutatjuk be, melyek közül Balatonvilágos, Szántód és Zamárdi közvetlenül a Balaton-parton fekszik, Ádánd, Balatonendréd, Balatonszabadi, Nagyberény, Nyim, Ságvár, Siójut és Som pedig 5-15 km-re. A települések változatos élményeket kínálnak a természet, a kulturális örökségek, és a népművészet iránt érdeklődők számára egyaránt.

Siófok and its surrounding settlements lie on the Külső-Somogy hills, on the coastal plain, along the Sió Canal and the plains of Mezőföld. Their advantageous geographical location and the bicycle routes make them easy to access not only by car but by bicycle as well. In this guide, you will find the sights and attractions of 11 villages and towns: Balatonvilágos, Szántód and Zamárdi are situated right on the coast of Lake Balaton, while Ádánd, Balatonendréd, Balatonszabadi, Nagyberény, Nyim, Ságvár, Siójut and Som are located 5-15 km south of the lake. All these places offer a variety of wonderful experiences for travelers interested in both the natural and the cultural heritage of the region.

Siófok und die umliegenden Siedlungen liegen auf den äußeren Somogyer Hügeln, auf den Ufer Ebenen, den Sió Kanal entlang, oder auf der Ebene von Mezőföld. Ihre Annäherung ist den günstigen geographischen Gegebenheiten verdankend nicht nur mit dem Auto, sondern auch mit dem Fahrrad leicht, auch zu mehreren Siedlungen führen Fahrradwege. In unserer Publikation zeigen wir Ihnen die Sehenswürdigkeiten von 11 Siedlungen vor, von denen Balatonvilágos, Szántód und Zamárdi unmittelbar am Balaton-Ufer liegen, Ádánd, Balatonendréd, Balatonszabadi, Nagyberény, Nyim, Ságvár, Siójut und Som aber 5-15 Kilometer weit entfernt. Die Siedlungen bieten abwechslungsreiche Erlebnisse denen, die sich für die Natur, die Kulturerben und die Volkskunst interessieren.

SIÓFOKI FÜRDŐEGYLET Turisztikai Egyesület

Tourinform

8600 Siófok, Fő tér 11. (Víztorony) • +36 84 310 117
info@hellosiofok.hu • www.hellosiofok.hu
📍 Hello Siófok 📱 @hellosiofok

TÖREKI

TÖREKI TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

A SIÓFOK-TÖREKI MELLETT HÚZÓDÓ CSENDES VÖLGYET 1994-BEN NYILVÁNÍTOTTÁK VÉDETTÉ.

A természeti értékek és a hangulatos táj megőrzése mellett fontos cél, hogy a kirándulni vagy pihenni vágyó látogatóknak megfelelő környezetet biztosítson.

A tanösvény bemutatja a tavak, vizes élőhelyek, a különféle erdők és rétek élővilágát, a madármegfigyelő torony pedig bepillantást enged a gazdag madárvilág életébe. A tanösvény hossza 8,5 km, a leghosszabb túraútvonal 14 km, de lehetőség van rövidebb sétákra is. A tanösvény mentén több pihenőhelyet alakítottak ki, ahol padokat, esőházat, tűzrakó helyeket és szemét elhelyezési lehetőséget talál a látogató. A tanösvény 12 állomása között az alábbiak is megtalálhatóak: Nádas, Idős szürkenyár; Halászat; Fecskepárt; Mocsár; Üde rétek; Cinege forrás; Fűzláp erdő; Üde lomberdő; Erdőgazdálkodás; Vadgazdálkodás. A terület egész éven át szabadon látogatható.

NATURE CONSERVATION AREA OF TÖREKI

THIS SILENT VALLEY LIES IN TÖREKI. IT IS A PROTECTED AREA AND HAS BEEN CERTIFIED IN 1994.

The major policy is trying to reserve the atmosphere of the landscape and all the natural values, so excellent environment is guaranteed to the excursionists and tourists, who need active recreation.

The nature-trail represents plants and animals living in these ponds and wetlands and in the various types of forests and grasslands. You can get an insight into the life of this bird land using the watchtower. The nature-trail is 8,5 kilometers long, but you have a chance to walk along longer (14 km) or shorter patches. There are resting-places beside the trail, with benches, shelters, rubbish-bins and fireplaces.

NATURSCHUTZGEBIET TÖREKI

DAS STILLE TAL AM STADTTEIL TÖREKI WURDE 1994 FÜR GESCHÜTZT ERKLÄRT.

Wichtiges Ziel ist neben dem Beschützen der Naturschätze und schöner Landschaft, den Besuchern, die wandern oder sich erholen möchten eine geeignete Umgebung zu sichern.

Der Lehrpfad stellt uns die Flora und die Fauna der Teiche, Naßgebiete, verschiedener Wälder und Wiesen dar, der Vogelbeobachtungsturm lässt uns in das Leben der reichen Vogelwelt einblicken. Die Länge des Lehrpfads beträgt 8,5 km, die längste Route 14 km, es besteht aber die Möglichkeit kürzere Spaziergänge zu machen. Den Lehrpfad entlang findet man mehrere Raststätten, wo man Bänke, Regenhütte, Feuerplätze finden und Müll entsorgen kann.

TÖREKI TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

ÁDÁND

ÁDÁND SIÓFOKTÓL 12 KM-RE DÉLRE, JELLEGZETES SOMOGYI DOMBVIDÉKEN, LÖSZHÁTSÁGON FEKSZIK A KIS-KOPPÁNY PATAK VÖLGYÉBEN.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Hetyei templomrom**

(N 46° 50' 25.2096" E 18° 11' 32.5278")

Ádánd község határában máig áll az egykori Hetye falu középkori téglatemplomának háromszintes tornya a csatlakozó templomhajó falcsonkjaival. A kis templomról 1327-ből maradt fenn az első írásos emlék. A torony a legfelső szint kivételével román kori, befalazott ikerablakkal, nyugati oldalán félköríves ablakkal, felette hangrésszel. A legfelső szint kőkeretes ablakai gótikus stílusúak, a torony keleti falán az egykori karzat boltozatának íve látszik. A 800 éves templomrom a térség kiemelkedően értékes műemléke.

ÁDÁND IS A VILLAGE 12 KM SOUTH OF SIÓFOK, WHICH LIES IN THE VALLEY OF THE LITTLE KOPPÁNY BROOK.

ATTRACTIONS:

• **The remains of the Hetyei church**

(N 46° 50' 25.2096" E 18° 11' 32.5278")

At the edge of the village of Ádánd, in the former village of Hetye, stands the three-floored medieval tower with the remains of the church. The first written document about the church was written in 1327. Besides the top part, the rest of the tower was built in Romanesque style, with the semicircular twin windows on the western side. The upper level's stone-framed windows define the building's architecture as Gothic. On the eastern wall of the tower, the former gallery's arch can be seen. The 800 year old church ruin is an outstanding monument of the region.

ÁDÁND LIEGT 12 KM SÜDLICH VON SIÓFOK ENTFERNT, AM CHARAKTERISTISCHEN SOMOGYER HÜGELLAND, AM LÖSSHANG IM TAL DES KIS-KOPPÁNY BACHS.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Kirchruine von Hetye**

(N 46° 50' 25.2096" E 18° 11' 32.5278")

An der Grenze der Gemeinde Ádánd steht bis heute der dreistufige Turm der mittelalterlichen Ziegelkirche des ehemaligen Dorfes Hetye mit den Mauerstürzen des anschließenden Kirchschiffes. Über die kleine Kirche hat aus dem Jahr 1327 die erste schriftliche Erinnerung fortbestanden. Der Turm ist mit der Ausnahme der obersten Stufe aus der romanischen Zeit, mit zugemauerten Zwillingstürmen, an seiner westlichen Seite mit einem Fenster mit Rundbogen, darüber mit einer Stimmritze. Die Fenster mit Steinrahmen der obersten Stufe sind im gotischen Stil, an der östlichen Mauer des Turms ist der Bogen des Gewölbes des ehemaligen Chors zu sehen. Die 800 Jahre alte Kirchruine ist das beachtlich wertvolle Denkmal des Raumes.

BALATONENDRÉD

BALATONENDRÉD

**BALATONENDRÉD 1400 LELKES KÖZSÉG,
A BALATON DÉLI PARTJÁTÓL 5, SIÓFOKTÓL 15 KM TÁVOLSÁGRA.**

**Első írásos említése 1082-ből származik. Nevét templomának védőszentjéről,
Szent Andrásról kapta.**

A település, egykori várával együtt a XVI. század közepén került török uralom alá. A török hódoltság korának emlékét a környék dűlőnevei őrzik: a Duda hegyen volt a török bég mulatóhelye, a Rózsa hegyen pedig rózsakertje. A község késő barokk stílusú római katolikus temploma 1772-ben, a református templom az 1790-es évek elején épült. 1908-ban honosította meg a településen Kájel Endre református tiszteletes és felesége a csipkekészítést, s az endrédi csipke néhány év alatt európai hírnévre tett szert. Az általános iskolában a csipkeverést ma is oktatják. Érdekes látnivaló a Duda-hegy oldalában található „Barát-lik”, amely valószínűleg a tihanyi apát dézsmaszedő pincéje volt, a török időkben a lakosságnak, később pedig a híres betyárnak, Patkó Bandinak szolgált menedékhelyül.

Karnyújtásnyira a zsúfolt, nyüzsgő Balaton-parttól nyugalom és csend fogadja az idelátogatót.

BALATONENDRÉD IS A VILLAGE WITH A POPULATION OF 1400 PEOPLE, AND IT CAN BE FOUND 5 KM FROM THE SOUTHERN SHORE OF LAKE BALATON, 15 KM FROM SIÓFOK.

The first written mention of the place comes from 1082. It was named after the saint of the church, St. Andrew. The settlement and its late castle were seized by the Ottoman Empire in the middle of the 16th century. The roads of Balatonendréd have their name from the Ottoman Empire's invasion: Duda Hill was the Turkish Bey's place for entertainment, and the Rose Hill was the rose garden. The late Baroque style Roman Catholic Church was built in 1772, and in the beginning of the 1790s, the Calvinist Church was also constructed. Thanks to Endre Kájel and his wife, lace making has become a tradition in Balatonendréd. In a few years, the Endrédi lace has gained fame all over Europe. At the primary school, lace making is being taught today.

An interesting sight is the "Barát-lik" in the side of the Duda Hill, which was probably the cellar of the former Abbot of the Tihanyi Abbey and serves as a shelter for the population in the Turkish times, and later became the hut of the famous outlaw, Patkó Bandi. Within walking distance of the crowded, bustling Balaton shore, tranquility and silence awaits the visitor.

BALATONENDRÉD IST EINE GEMEINDE MIT 1400 EINWOHNERN, 5 KM VOM SÜDUFER DES BALATON, 15 KM WEIT VON SIÓFOK ENTFERNT.

Ihre erste schriftliche Erwähnung stammt aus dem Jahr 1082. Sie hat ihren Namen von dem Schutzpatron ihrer Kirche von Andreas dem Heiligen bekommen. Die Siedlung ist mit ihrer ehemaligen Burg zusammen Mitte des 16-ten Jahrhunderts unter Türkenherrschaft geraten. Die Erinnerung an die Zeit der Türkenherrschaft wird von den Flurnamen der Gegend bewahrt: auf dem Duda Berg war der Vergnügungsort des türkischen Bega, auf dem Rosenberg aber sein Rosengarten. Die im Spätbarockstil gebaute römisch katholische Kirche der Gemeinde wurde im Jahre 1772, die reformierte Kirche Anfang der 1790-er Jahre gebaut. Im Jahre 1908 haben der reformierte ehrwürdige Herr Endre Kájel und seine Frau die Spitzenklöppelei in der Siedlung eingeführt, und die Endreder Spitzen haben in einigen Jahren einen europäischen Ruf erworben. In der Grundschule wird die Spitzenklöppelei auch heute unterrichtet. Eine interessante Sehenswürdigkeit ist der an der Seite des Duda-Bergs befindliche „Barát-lik“, der wahrscheinlich der Zehnten behebende Keller des Tihanyer Abtes war, in den Türkenzeiten hat er der Bevölkerung, später aber dem berühmten Betyar Bandi Patkó als Obdach gedient. In Armstreckenweite vom überfüllten, wimmelnden Balaton-Ufer werden die hierher zu Besuch Kommenden in Ruhe und Stille empfangen.

BALATONSZABADI

BALATONSZABADI

BALATONSZABADI A SIÓ-CSATORNA PARTJÁN, SIÓFOKTÓL 6 KM-RE, DÉLKELETRE HELYEZKEDIK EL. A MAI BALATONSZABADI KÉT TELEPÜLÉS, FOKSZABADI ÉS SIÓMAROS EGYESÍTÉSÉBŐL SZÜLETETT 1950-BEN.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Kossuth szobor, Siómaros (Kossuth u.)**

A világ első köztéri Kossuth szobrát 1894-ben avatták fel. Készítője: Gerendai Antal

• **Pusztatorony (N 46° 55' 2.7372" E 18° 8' 1.3374")**

A Balatontól 2,4 km-re szőlőtermő területből kiemelkedő kis dombon található a Pusztatorony egykori várának maradványa, valamint a templomából megmaradt oltár.

BALATONSZABADI IS LOCATED ON THE COAST OF THE SIÓ CANAL, 6 KM SOUTHEAST OF SIÓFOK. IN 1950 TWO VILLAGES WERE UNITED, FOKSZABADI AND SIÓMAROS, AND THAT IS HOW BALATONSZABADI WAS MADE.

ATTRACTIONS:

• **Statue of Lajos (Kossuth St.)**

The world's first public Lajos Kossuth statue was initiated in 1894. Sculpted by Antal Gerendai.

• **Little tower and castle remains**

(N 46° 55' 2.7372" E 18° 8' 1.3374")

A mere 2,4 km away from Lake Balaton, the former Pusztatorony's castle ruins stand on a small hill with the altar from the church.

BALATONSZABADI LIEGT AM UFER DES SIÓ-KANALS, 6 KM SÜDÖSTLICH VON SIÓFOK ENTFERNT. DAS HEUTIGE BALATONSZABADI WURDE AUS DER VEREINIGUNG VON ZWEI SIEDLUNGEN, VON FOKSZABADI UND SIÓMAROS IM JAHRE 1950 GEBOREN.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Kossuth Statue, Siómaros (Kossuth Str.)**

Die erste Kossuth Statue auf dem öffentlichen Platz der Welt wurde im Jahre 1894 eingeweiht. Ihr Hersteller: Antal Gerendai

• **„Pusztatorony“ [Pusztaturm]**

(N 46° 55' 2.7372" E 18° 8' 1.3374")

Auf dem sich aus der Weinbaugegend erhebenden kleinen Hügel ist der Überrest der ehemaligen Burg von Pusztatorony 2,4 km weit vom Balaton entfernt zu finden, sowie der aus seiner Kirche zurückgebliebene Altar.

BALATONVILÁGOS

BALATONVILÁGOS SIÓFOKTÓL 15 KM-RE KELETRE HELYEZKEDIK EL. KÖZIGAZGATÁSI LAC HOZZÁ TARTOZIK BALATONALIGA IS.

Balatonvilágos korábban Balatonfőkajárhoz tartozott, az önálló település 1961. március 1-én jött létre Balatonaliga, Balatonvilágos, Petőfi major, Mathiász telep településrészekből.

NEVEZETESSÉGEK:

- **Panoráma kilátó (Csók I. sétány)**

A balatonvilágosi magasparton végighaladó Csók István sétányról lenyűgöző látvány tárul a szemünk elé. A Balaton teljes keleti medencéjét megcsodálhatjuk a sétány szinte bármely pontjáról.

- **Szent Korona emlékmű (Csók I. sétány; N 46° 58' 34.9674" E 18° 9' 53.8164")**

A 2000-ben elkészült, Szent Koronát ábrázoló emlékmű Mihály Gábor alkotása.

- **Mészöly Géza emlékmű (Mészöly G. sétány)**

Mészöly Gézának (1844-1887), a Balaton festőjének állít emléket a balatonvilágosi magaspart egyik szép pontján felállított, a művész bronz arcképét ábrázoló emlékmű. A magaspart alatt található a festőről elnevezett forrás.

BALATONVILÁGOS IS LOCATED 15 KM EAST OF SIÓFOK. FROM AN ADMINISTRATIVE POINT OF VIEW, BALATONALIGA IS STILL PART OF BALATONVILÁGOS.

Balatonvilágos used to belong to Balatonfőkajár until March 1st, 1961, and then it became its own settlement. It was made from the joining of Balatonaliga, Balatonvilágos, Petőfi manor and Mathiász site.

ATTRACTIONS:

• **Panorama lookout tower (Csók I. Promenade)**

On the raised beach of Balatonvilágos, there is a fascinating sight from the Csók István walkway. We can admire the entire eastern basin of Lake Balaton, almost anywhere from the promenade.

• **Holy Crown of Hungary monument (N 46°58'34.967" E 18° 9'53.8154")**

The Holy Crown of Hungary monument was finished in the year 2000. The sculptor was Gábor Mihály.

• **Géza Mészöly monument (Mészöly G. Promenade)**

The bronze portrait of Géza Mészöly (1844-1887), a Hungarian Romantic, can be found on the raised beach of Balatonvilágos. The spring named after the painter flows below the memorial.

BALATONVILÁGOS LIEGT 15 KM WEIT ÖSTLICH VON SIÓFOK ENTFERNT. VERWALTUNGSMÄSSIG GEHÖRT AUCH BALATONALIGA DAZU.

Balatonvilágos hat früher zu Balatonfőkajár gehört, die selbständige Siedlung ist am 1. März 1961 aus den Siedlungsteilen Balatonaliga, Balatonvilágos, Petőfi Meierhof, Mathiász Farm entstanden.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Panorama Aussichtspunkt (Csók I. Promenade)**

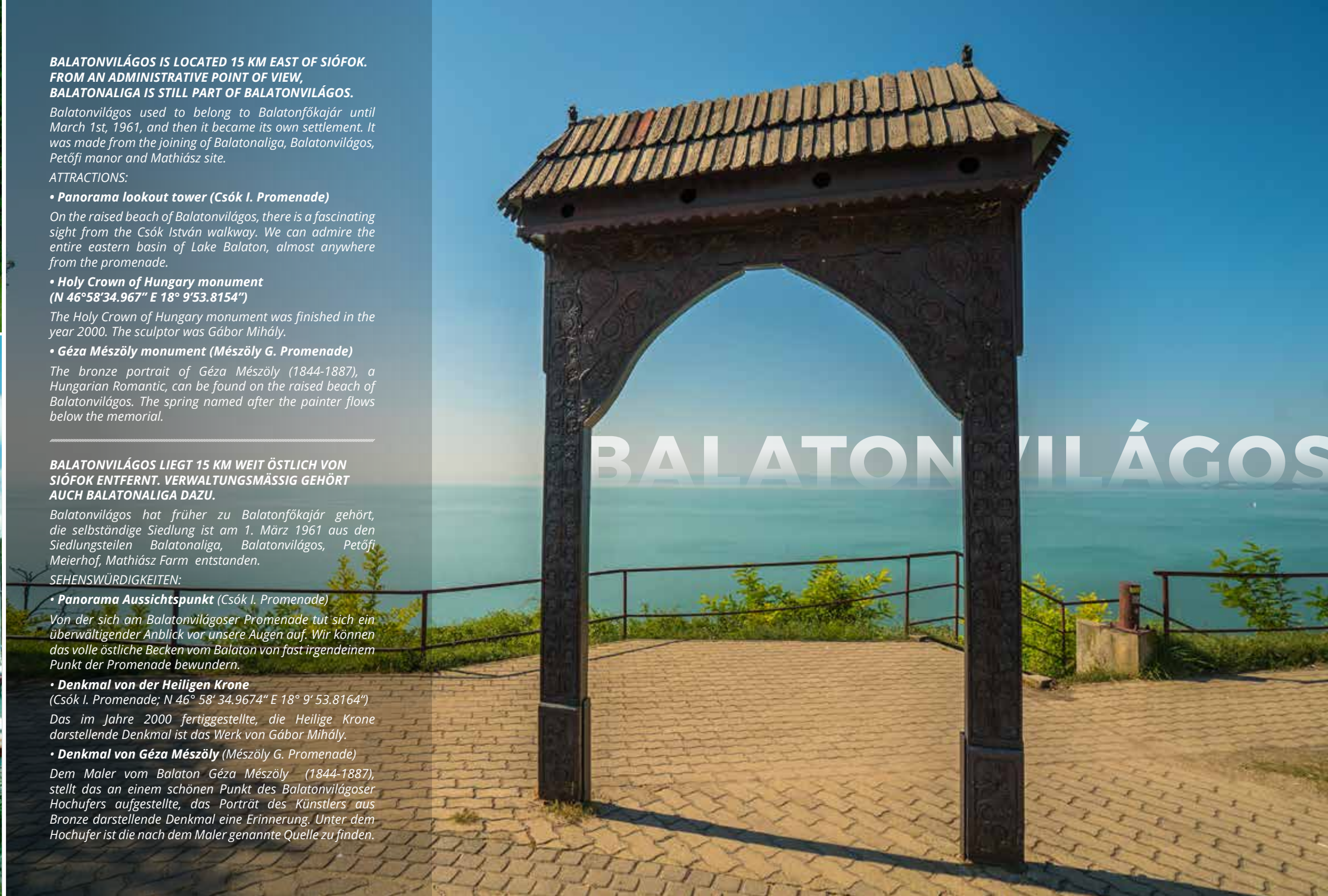
Von der sich am Balatonvilágoser Promenade tut sich ein überwältigender Anblick vor unsere Augen auf. Wir können das volle östliche Becken vom Balaton von fast irgendeinem Punkt der Promenade bewundern.

• **Denkmal von der Heiligen Krone (Csók I. Promenade; N 46° 58' 34.9674" E 18° 9' 53.8164")**

Das im Jahre 2000 fertiggestellte, die Heilige Krone darstellende Denkmal ist das Werk von Gábor Mihály.

• **Denkmal von Géza Mészöly (Mészöly G. Promenade)**

Dem Maler vom Balaton Géza Mészöly (1844-1887), stellt das an einem schönen Punkt des Balatonvilágoser Hochufers aufgestellte, das Porträt des Künstlers aus Bronze darstellende Denkmal eine Erinnerung. Unter dem Hochufer ist die nach dem Maler genannte Quelle zu finden.

NAGYBERÉNY

NAGYBERÉNY

NAGYBERÉNY SIÓFOKTÓL 17 KM-RE, DÉLKELETRE HELYEZKEDIK EL.

A berény név eredetét a kutatók az egykori kabar törzstől származtatják. Nagyberény mai területére vélhetően Szent István király telepített a berény törzsből származó harcosokat Koppány legyőzése után, a 900-as évek legvégén. A település neve először Szent László által a veszprémi püspöknek 1082-ben kiállított megerősítő oklevelében fordul elő „villa Bereyn” formában. A török időkben jelentősen megfogyatkozott a falu lakossága, de a XVIII. század végére már ismét a nagyobb települések sorába tartozott, 1084 lakójával. A község határában az 1980-as években végzett fúrások eredményeként gyógyvizet tártak fel.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Római katolikus templom (Úttörő u. 4.)**

A barokk stílusú templom 1759-1762 között épült. Védőszentje: Szent Imre

NAGYBERÉNY IS LOCATED 17 KM AWAY FROM SIÓFOK ON THE SOUTH-EAST.

It was probably St. Stephen who made the tribe settle there after he defeated Koppány, by the end of the 900s. The village was first mentioned in St. László's letter as "villa Bereyn", written for the Bishop of Veszprém in 1082. During the Ottoman Empire's rule, the population of the village had decreased significantly, still, by the end of the 18th century, the settlement was larger again with its 1084 inhabitants. In the 1980s, drilling operations found medicinal water.

ATTRACTIONS

• **Roman Catholic church (Úttörő St. 4.)**

The patron saint of the Baroque style church is St. Emeric of Hungary.

NAGYBERÉNY LIEGT 17 KM WEIT VON SIÓFOK SÜDÖSTLICH ENTFERNT.

Auf das heutige Gebiet von Nagyberény hat vermeintlich der König, Stephan der Heilige nach der Besiegung von Koppány, am letzten Ende der 900-er Jahre aus dem Berényer Stamm stammende Kämpfer angesiedelt. Der Name der Siedlung kommt zum ersten Mal in der durch Ladislaus den Heiligen an den Veszprémer Bischof ausgestellten bekräftigenden Urkunde in der Form von „villa Bereyn” im Jahre 1082 vor. In den Türkenzeiten hat die Bevölkerung des Dorfes bedeutend abgenommen, aber bis zum Ende des XVIII.-ten Jahrhunderts hat es schon wieder mit seinen 1084 Einwohnern in die Reihe der größeren Siedlungen gehört. An der Grenze der Gemeinde wurde als Ergebnis der in den 1980-er Jahren durchgeführten Bohrungen Heilwasser aufgeschlossen.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Römisch katholische Kirche (Úttörő Str. 4.)**

Die Kirche im Barockstil wurde zwischen 1759-1762 gebaut. Ihr Schutzpatron: Emmerich der Heilige.

NYIM

NYIM SIÓFOKTÓL 12 KM-RE SÁGVÁR MELLETT TALÁLHATÓ.

A település nevét 1193-ban említik először Nyn néven. Történelmi nevezetessége a Kási-vár, illetve az ettől nyugatra lévő, egykori Szent László kolostor romja és a hozzá tartozó Szent László puszta, amely a középkori falu helyén található.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Kási-vár (N 46° 47' 30.7782" E 18° 4' 30.4788")**

A Kási vár hazánk egyik legnagyobb épen maradt földvár maradványa, Nyim községtől 3 km-re délnyugatra található. Az egykori vár alatt terült el a Kás nevet viselő falu, melyet írásos emlékek 1229-ben említik először. A régészeti kutatások eredményei alátámasztják, hogy a vár már az ennél korábbi évszázadban is állhatott, építésének pontos idejét azonban nem ismerjük. A várnak az évszázadok alatt több birtokosa is volt, azonban a török időkben hadászati jelentősége már eléggé lecsökkent. Az 1565-ös török adóösszeírás már lakatlan pusztaként említi az egykori Kás települést. A Kási-vár és környéke jelzett turistautakon megközelíthető, kedvelt kirándulóhely az év minden szakában.

• **Patkó Pista fája (N 46° 47' 15.99" E 18° 5' 46.72")**

Nyim és Som határában, a szántóföld közepén áll magányosan, a 160-200 éves, 13 méter magas erdeifenyő. Nyim mellett található fa kiváló megfigyelőhely volt a betyárok számára. 1862-ben a nyimi erdőben lőtték meg Patkó Pista betyárvezért társával együtt. Sajnos a fa 2012-ben kiszáradt, de törzse és ágai a mai napig dacolnak a természet erőivel.

NYIM IS A SMALL VILLAGE 12 KM FROM SIÓFOK, NEXT TO SÁGVÁR.

The name of the village was first mentioned in 1193, as Nyn. The main historical sight of Nyim is the Kási Castle Ruins and the St. László Monastery, with the adjoining rangeland.

ATTRACTIONS:

• **Hill fort of Kás (N 46° 47' 30.7782" e 4' 30.4788")**

The remaining parts of the Kási Hillfort, are one of the largest hillfort remains in Hungary. The mountain named Kási-vár is located almost 3 km away from the village on the south-west.

The hillfort and its surroundings can be accessed on tourist walkways; it is a popular attraction throughout the whole year.

NYIM BEFINDET SICH 12 KM WEIT VON SIÓFOK ENTFERNT BEI SÁGVÁR.

Der Name der Siedlung wird zum ersten Mal im Jahre 1193 unter dem Namen Nyn erwähnt. Ihre historische Sehenswürdigkeit ist die Káser-Burg, beziehungsweise die Ruine des sich davon westlich befindenden ehemaligen „Szent László“ Klosters und die dazu gehörende „Szent László“ [Szent László – Ladislaus der Heilige] Puszta, die sich an der Stelle des mittelalterlichen Dorfes befindet.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Káser-Burg (N 46° 47' 30.7782" E 18° 4' 30.4788")**

Die Káser Burg ist einer der größten unversehrt gebliebenen Erdburg Überreste unserer Heimat, sie ist 3 km südwestlich von der Gemeinde Nyim zu finden. Die Káser-Burg und ihre Umgebung sind auf den bezeichneten Touristenwegen zugänglich, das ist ein beliebter Ausflugsort in jeder Periode des Jahres.

SÁGVÁR

SÁGVÁR

SÁGVÁR SIÓFOKTÓL 10 KM-RE DÉLRE, A 65-ÖS FŐÚT MELLETT FEKSZIK.

Ságvár község mai területe már a kőkorszakban lakott volt. A település első írásos említése kelta eredetű, neve Tricciana. A késő római időkben erődde (castrum) alakították. A IV. század végén a rómaiakat a hunok, szlávok váltották fel. Honfoglaló őseink egyik törzsét Ság vezette, több okmányban ez időtől kezdve a hely Ság néven szerepel. Ebben az időben épült a település határában lévő Böre-vár (földvár), amelynek szerepe a mai napig kérdéses. A másik középkori vár a Klastromhely, a Szent László pusztánál lévő erődített terület. Ságvár alakban először 1460-ban jelenik meg Gáni Kristóf birtokaként, mint SAGWAR.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Római katolikus templom (Petőfi S. u. 16.)**

A barokk stílusú templomot 1755-56-ban Lenthly István veszprémi nagyprépost építtette. Belsejében copf szószék és mellékoltár, rokokó keretelésű Nepomuki Szent János-kép, valamint keresztelőkút található.

• **Református templom (Petőfi S. u. 32.)**

1819-ben emelt barokk templom, félköríves záródással. Belső terének két végén falazott karzatok vannak két-két pilléren. Hangvetős barokk szószéke fából faragott.

• **Betyár-barlang, 12-es szoba (N 46° 49' 27.2382" E 18° 3' 45.9")**

A helyiek 12-es szobaként emlegetik, mivel 12 helyiségből áll. A település környékén található vastag lösz-takaró lehetővé tette e bújóhely kialakítását. Készítője nem ismert, egyes írások a török, sőt a tatárok elől menekülőknél tulajdonítják a kiásását. Ismertté a betyárvilág alkonyán vált, amikor is betyárok tanyája lett. A nagysikerű Löszölő-Tökölő Túrák egyik állomása.

• **Bujó-lik, Lyukas-domb (N 46° 49' 38.8806" E 18° 5' 7.5582")**

A Bujó-lik a Lándor-hegyen átvezető alagút, Ságvár egyik nevezetes pontja. Egyes írásokban Lyukas-dombként jelölik. Létrejötté 1800 és 1832 közé tehető.

• **Képes-fa (N 46° 49' 21.1692" E 46° 49' 21.1692")**

A Jabapusztára vezető út mellett álló több mint 300 éves tölgyfa az andocsi búcsúra gyalogosan igyekvő zarándokok egyik pihenő helye volt több évszázadon keresztül.

• **Löszölő, Tökölő, Megalöszölő túrák**

2007 óta minden év júliusában kerül megrendezésre a Ságvár környéki erdőket bejáró gyalogos teljesítménytúra. Játékos nevét a környéket borító löszről kapta. A túrán három távból választhatnak a résztvevők: a Tökölő 17 km-es, a Löszölő 40 km-es, a Megalöszölő pedig 53 km-es távon nyújt maradandó élményeket.

SÁGVÁR IS LOCATED 10 KM SOUTH OF SIÓFOK, NEXT TO HIGHWAY 65.

In the territory of Ságvár, there were settlements as early as the Stone Age. The first known settlement was Celtic, and had the name Tricciana. In the Roman times, it was reconstructed into a fortified military camp. At the end of the 4th century, the Romans were replaced by the Huns and Slavs. One of the settlements was led by Ság, which was mentioned in several documents, so from that time on, the place was called Ság. The Böre Castle (hillfort) on the edge of the village was built during this period. Its role is still unknown today. The other medieval fortress is the Klostromhely in the St. László rangeland. The name Ságvár was first mentioned in 1460, as a property of Kristóf Gáni, but still written as SAGWAR.

ATTRACTIONS

• **Roman Catholic church (Petőfi S. St. 16.)**

The Baroque style church was built in 1755-56 by István Lenthy, the religious leader of the Roman Catholic Church of Veszprém. There is a pulpit inside with an altarpiece, a picture of St. John of Nepomuk in a rococo style frame, and a baptismal font.

• **Calvinist church (Petőfi S. St. 32.)**

The Baroque style church was built in 1819, with a semicircular closure. At the two ends of the inner space, there are galleries on two pillars. The baroque style pulpit is carved from wood.

• **Cave of the betyárs (highwaymen) (N 46° 49' 27.2382" E 18° 3' 45.9")**

The cave is also called room number 12 because it consists of twelve small rooms. The thick loess cover in the neighborhood of the settlement made it possible to create this hideaway. The maker is unknown; some of the writings say that it was created by those fleeing from the Turks and the Tatars. It became famous during the time of the betyárs (Hungarian Highwayman), when they used it. The place is one of the stations of the well-known Löszölő-Tökölő tour.

• **Bujó-lik – the shortening tunnel (N 46° 49' 38.8806" E 18° 5' 7.5582")**

One of the most famed spots in Ságvár. Bujó-lik is a shortening tunnel located in Lándor Hill. In some writings, it is mentioned as the Lyukas (holey) Hill. It was created between 1800 and 1832.

• **Képes tree (N 46° 49' 21.1692" E 46° 49' 21.1692")**

Képes-fa is a 300-year-old oak tree next to the road leading to Jaba rangeland, and has been a resting place for pilgrims for several centuries.

• **Walking tours**

The tour going around the neighbouring woods of Ságvár takes place every June since 2007. It received its playful name „Löszölő” from the loess soil of the area. The participants can choose from three distances: the Tökölő tour is 17 km long, the Löszölő is 40 km long, and the Megalöszölő tour is 53 km long.

SÁGVÁR LIEGT 10 KM SÜDLICH VON SIÓFOK ENTFERNT, NEBEN DER HAUPTSTRASSE 65.

Das heutige Gebiet der Gemeinde Ságvár war schon in der Steinzeit bewohnt. Die erste schriftliche Erwähnung der Siedlung ist keltischen Ursprungs, ihr Name ist Tricciana.

In der späten Römerzeit wurde sie zu einer Festung (castrum) umgestaltet.

Am Ende des 4-ten Jahrhunderts wurden die Römer durch die Hunnen, Slaven abgelöst. Ein Stamm von unseren landnehmenden Ahnen wurde von Ság geführt, in mehreren Urkunden steht von dieser Zeit an der Ort unter dem Namen Ság.

Zu dieser Zeit wurde die an der Grenze der Siedlung befindliche Böre-Burg (Erdburg) gebaut, deren Rolle bis zum heutigen Tag fraglich ist. Die andere mittelalterliche Burg ist Klostromhely, ein an der „Szent László” [Ladislauß der Heilige] Puszta befindliches befestigtes Gebiet.

In der Form von Ságvár erscheint es zum ersten Mal im Jahre 1460 als Besitz von Kristóf Gáni, als SAGWAR.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Römisch katholische Kirche (Petőfi S. Str. 16.)**

Die Kirche im Barockstil hat der Veszprémer Großpropst bauen lassen. In ihrem Innenraum sind eine Rednerbühne und ein Nebenalтарь, die im Zopf Stil erbaut wurden, ein Nepomuki Szent János-Bild mit Rokoko Rahmen, sowie ein Taufbrunnen zu finden.

• **Reformierte Kirche (Petőfi S. Str. 32.)**

Im Jahre 1819 erhobene Barockkirche, mit Schließung im Halbkreisbogen. An den beiden Enden ihres Innenraumes sind gemauerte Choren auf je zwei Pfeilern. Ihre tonschlagenden Barock-Rednerbühne ist aus Holz geschnitten.

• **Betyar-Hölle, Zimmer 12 (N 46° 49' 27.2382" E 18° 3' 45.9")**

Die Ortsbewohner erwähnen sie als Zimmer 12, da sie aus 12 „Zimmern” besteht. Die in der Umgebung der Siedlung befindliche dicke Lössdecke hat die Ausgestaltung dieses Verstecks ermöglicht. Ihr Anfertiger ist nicht bekannt, einzelne Schriften schreiben den vor den Türken, sogar vor den Tataren Flüchtenden ihre Ausgrabung zu. Sie ist am Niedergang der Betyarwelt bekannt geworden, als sie dann auch das Heim der Betyaren geworden ist.

Sie ist eine Station der „Löszölő-Tökölő” Touren von großem Erfolg.

• **„Bujó-lik”, löchriger Hügel (N 46° 49' 38.8806" E 18° 5' 7.5582")**

Er ist ein bekannter Punkt von Ságvár. Der Bujó-lik ist ein sich immer mehr verkürzender Tunnel, der auf dem Lándor-Berg zu finden ist. In einzelnen Schriften wird er als löchriger Hügel bezeichnet. Sein Zustandekommen ist zwischen 1800 und 1832 zu setzen.

„Képes-Baum” (N 46° 49' 21.1692" E 46° 49' 21.1692")

Der neben dem zur Jaba Puszta führenden Weg stehende mehr als 300 Jahre alte Eiche war mehrere Jahrhunderte lang eine Ruhestätte der sich zu dem Andoser Kichweihfest zu Fuß beeilenden Pilger.

• **„Löszölő, Tökölő, Megalöszölő” Touren**

Seit 2007 wird jedes Jahr im Juli die die Wälder in der Umgebung von Ságvár begehende Fußleistungstour veranstaltet. Sie hat ihren spielerischen Namen über den die Umgebung von Ságvár bedeckenden Löss erhalten. Die Teilnehmer können auf der Tour von drei Entfernungen wählen. Tökölő bietet auf einer Entfernung von 17 Kilometern, Löszölő auf einer von 40 Kilometern, Megalöszölő aber auf einer Entfernung von 53 Kilometern bleibende Erlebnisse.

SIÓJUT

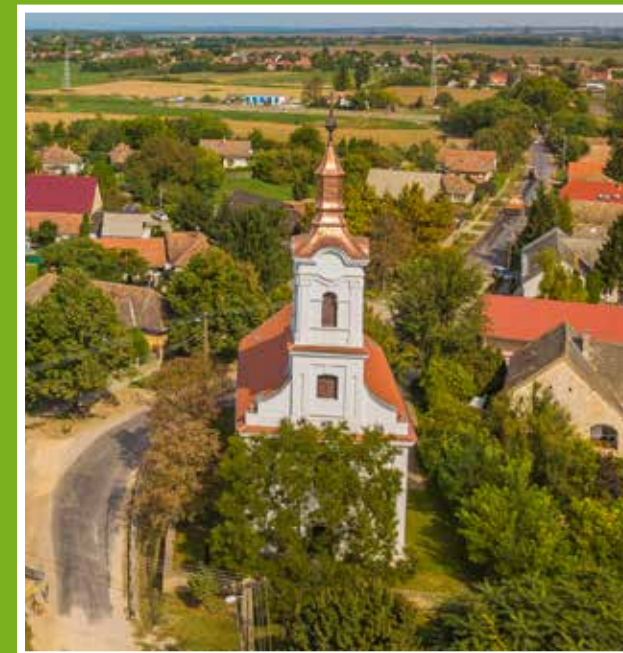

SIÓJUT SIÓFOKTÓL DÉLRE, A SIÓ CSATORNA MELLETT LEVŐ KÖZSÉG.

A régi Jut a mai településtől délre terült el, az ott lévő római kori hadiút átkelője mellett. Jut település neve honfoglalás kori. Árpád egyik fiát Jutasnak hívták, az ő szállásterületéhez tartozott a település környéke is. Az első hiteles adatot 1229. évben II. Endre király okmánya említi.

NEVEZETESSÉGEK:

- **Református templom (Petőfi Sándor u.)**
Klasszicizáló késő barokk épület 1830-ból. Berendezése szintén a XIX. század első feléből származik.

SIÓJUT IS A VILLAGE NEAR THE SIÓ CANAL, SOUTH OF SIÓFOK.

The old Jut was next to the Roman passage. The name Jut comes from one of the sons of Árpád (founder of the country) called Jutas, and the territory belonged to him. The first mention of the village was in the year 1229, in a document from Andrew II of Hungary.

ATTRACTIONS

- **Calvinist church (Petőfi Sándor St.)**
Classical Baroque building from the year 1830. Its furniture is also from the 19th century.

SIÓJUT IST EINE GEMEINDE SÜDLICH VON SIÓFOK NEBEN DEM SIÓ KANAL.

Das alte Jut hat südlich von der heutigen Siedlung gelegen, neben dem Übergang des dort befindlichen Kriegsweges aus der Römerzeit. Der Name der Siedlung Jut stammt aus der Zeit der Landnahme. Der eine Sohn von Árpád hat Jutas geheißen, zu seinem Obdachsort hat auch die Umgebung der Siedlung gehört. Die erste glaubwürdige Angabe wird im Jahre 1229 in der Urkunde vom König Endre dem Zweiten erwähnt.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

- **Reformierte Kirche (Petőfi Sándor Str.)**
Klassizisierendes Spätbarockgebäude aus dem Jahre 1830. Seine Einrichtung stammt auch aus der ersten Hälfte des XIX.-ten Jahrhunderts.

SOM

SOM SIÓFOKTÓL 13 KM-RE, DÉLKELETRE FEKSZIK, A 65-ÖS FŐÚT MENTÉN, NEVÉT A SOM NÖVÉNYRŐL KAPTA.

NEVEZETESSÉGEK:

• **Iványi-Grünwald Béla emlékkiállítás: (Ady Endre u. 35/a)**

Iványi-Grünwald Béla festőművész 1867. május 6-án született Somban. A Mintarajziskolában Székely Bertalan növendéke volt, majd Münchenben és a párizsi Julian Akadémián tanult. 1896-tól Nagybányán a realista tájak és jelenetek egész sorát festette és részt vett a nagybányai művésztelep létrehozásában. 1906-tól stílusa megváltozott, a realista plein air törekvéseket dekoratív, stilizáló, szecessziós kísérletei váltották fel. 1907-ben a kecskeméti művésztelep vezetője lett. Az I. világháború után tavasztól őszig Balatonlellén az alföldi festők stílusával rokon, egyszerű előadású, valóságghú tájképeket festett. 1940-ben hunyt el Budapesten. Som 1998. május 6-án emléktáblát avatott a művész tiszteletére (az Ady Endre utca és a Petőfi Sándor utca találkozásánál), 2007-ben pedig a közösségi házban emlékszobát rendeztek be.

SOM IS LOCATED 13 KM SOUTHEAST OF SIÓFOK, ALONG HIGHWAY 65. IT IS NAMED AFTER THE PLANT WITH THE SAME NAME, SINCE THE PLACE IS ABUNDANT IN THE SPECIES.

ATTRACTIONS:

• **Béla Iványi-Grünwald memorial exhibit (Ady Endre St. 35/a)**

Béla Iványi-Grünwald was born on May 6, 1867, in Som. He was the founding member of the Nagybánya artists' colony. At the Arts School he was a student of Bertalan Székely, after that he studied in Munich and at the Julian Academy of Paris. From 1896, he painted a series of realistic landscapes and scenes in Nagybánya. He was part of the foundation of the Nagybánya School. From 1906, the painter changed his style, the realistic plein air aspirations were replaced by his decorative, stylized, secessionist experiments. In 1907, he became the head of the artists' colony in Kecskemét. After World War I, he stayed in Balatonlelle and from spring to autumn, he painted simple, realistic landscapes. He died in 1940, Budapest. On May 6, 1998, a monument was established honoring the artist, and in 2007, a memorial room was set up in the community house.

SOM LIEGT 13 KM WEIT SÜDÖSTLICH VON SIÓFOK ENTFERNT, DIE HAUPTSTRASSE 65 ENTLANG, ES HAT SEINEN NAMEN NACH DER PFLANZE HARTRIEGEL BEKOMMEN.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• **Béla Iványi-Grünwald Denkmalausstellung**

(Endre Ady Str. 35/a)
Der Malerkünstler Béla Iványi-Grünwald ist am 6-ten Mai 1867 in Som geboren. In der Musterzeichenschule war der Schüler von Bertalan Székely, dann hat er in München und an der Pariser Julian Akademie gelernt. Ab 1896 hat er die ganze Reihe der realistischen Landschaften und Szenen in Nagybánya gemalt und er hat am Zustandebringen der Nagybányaer Künstlerkolonie mitgewirkt. Ab 1906 hat sich sein Stil verändert, die realistischen Plain air Bestrebungen sind durch seine dekorativen, stilisierenden, secessionistischen Versuche abgelöst worden. Im Jahre 1907 ist er der Leiter der Kecskemeter Künstlerkolonie geworden. Nach dem Ersten Weltkrieg hat er vom Frühling bis Herbst in Balatonlelle mit dem Stil der Maler an der großen Tiefebene verwandte, wirklichkeitstreue Landschaftsbilder mit einfacher Darstellung gemalt. Er ist im Jahre 1940 in Budapest gestorben. Zu Ehren des Künstlers hat Som am 6-ten Mai 1998 eine Gedenktafel eingeweiht (an der Kreuzung der Endre Ady Str. und Sándor Petőfi Str.) Im Jahre 2007 aber wurde im Gemeinschaftshaus ein Gedenkzimmer eingerichtet.

SZÁNTÓD

SZÁNTÓD

**SZÁNTÓD SIÓFOKTÓL 13 KM-RE FEKSZIK
A TIHANYI-FÉLSZIGETTEL SZEMBEN.**

**A település nevét először az 1055-ben kelt tihanyi alapítólevél
említi „koku zarma” néven.**

NEVEZETESSÉGEK:

• Szántódpuszta (a 7-es főút mellett)

Az 1055-ben kelt tihanyi alapítólevélben említett Szántódpusztát I. András király adományozta a tihanyi apátságnak több más birtokkal és ménessel együtt. A török uralomig a puszta folyamatosan lakott hely volt. Egy 1609-ben kelt úrbéri összeírás azonban lakatlannak említi. 1715-ben már 6 háztartást említenek az írásos emlékeink. A XVIII. század első felében a tihanyi apátság magyar és idegen nyelvű telepe-
sekkal népesítette be. 1787-90 között a puszta bérlője volt a kor híres
polihisztora, Pálóczi Horváth Ádám.

Szántódpuszta ma is látható képe a XVIII. század végén és a XIX. század elején alakult ki. Épületeit ez időben emelték. Ezek között megtaláljuk a kápolnát, a kúriát, a cselédlakásokat, a magtárat, pajtákat és több más, a gazdálkodásban használt kisebb-nagyobb épületet. A már említett kápolna Szent Kristóf tiszteletére lett felszentelve, mai alakját 1820-ban nyerte el.

Szántódpuszta 1945-ig maradt az apátság birtoka, ez után a helyi termelőszövetkezet kezelésébe, majd tulajdonába került. 1975-ben vált állami tulajdonná, s ekkor kezdődött meg épületeinek felújítása, muzeális és idegenforgalmi célokra való felhasználása. A hivatalos avatóünnepséget az utolsó felújított épület, az Öregcsárda elkészülte után, 1985-ben tartották.

A puszta 1995-ben elnyerte az európai műemléki helyreállításokat díjazó Európa Nostra szervezet díját.

• Rév (Tihany u.)

A rév első említése II. András 1211-es birtokösszeíró levelében szerepel. Az átkelést évszázadokig fadereg-
lyékkel oldották meg, majd 1928-ban állt forgalomba az első motoros komp. E komp az 1960-as évek köze-
péig közlekedett, átadva helyét a ma is forgalomban lévő, nagy befogadóképességű komphajóknak. A ha-
jóból 1961 és 1976 között négyet helyeztek üzembe.

• Révcsárda (Tihany u.)

A barokk stílusú épület a XVIII. században épült.

SZÁNTÓD IS LOCATED 13 KM FROM SIÓFOK, OPPOSITE THE TIHANY PENINSULA.

The name of the settlement is first mentioned in the Tihany Foundation Charter of 1055 as “koku zarma”.

ATTRACTIONS:

• Szántódpuszta (Szántód rangeland) (near Highway 7)

Szántódpuszta (Szántód rangeland) was first mentioned in the Tihany Foundation Charter of 1055, and it was donated by King Andrew I. to Tihany Abbey with several other properties. Until the time of the Ottoman Empire, it was a populated area. However, a census in 1609 mentions it as uninhabited. In 1715, there were already 6 households mentioned in written documents. In the first half of the 18th century, the Tihany Abbey populated the settlement with Hungarian and foreign settlers. Between 1787 and 1790, the puszta's tenant was the famous polyhistor, Ádám Pálóczi Horváth.

The present day look of Szántódpuszta was created at the end of the 18th and the beginning of the 19th century. Its buildings were constructed during this period. These include the chapel, the mansion, the lodges, the barns and many other smaller or larger buildings used in farming. The chapel was consecrated in honor of St. Christopher, and its present day form was made in 1820.

Szántódpuszta remained the property of the abbey until 1945. After that, it belonged to the local farmers' operative. In 1975, it became a state property, and in this time they began to renovate its buildings for museum and tourism purposes. The official inauguration ceremony was held in 1985, after the renovation of the last building, the Öregcsárda, was completed. The puszta was awarded by the Europe Nostra Organization, in 1995.

• Ferry port

The first mention of the ferry port was in the letter of Andrew II in 1211. For centuries, the crossing was solved with woodplanks. In 1928, the first motorized ferry was launched. This ferry was in operation until 1960, after that, it was replaced by modern high-capacity ferries. Between 1961 and 1976, four ships were put into operation.

• Tavern by the ferry port (Tihany St.)

The Baroque style building was built in the 18th century.

SZÁNTÓD LIEGT 13 KM WEIT VON SIÓFOK ENTFERNT DER HALBINSEL TIHANY GEGENÜBER.

Der Name der Siedlung wird zum ersten Mal in der im Jahre 1055 datierten Gründungsurkunde unter dem Namen „koku zarma“ erwähnt.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• Szántódpuszta (neben der Hauptstraße 7)

Das im Jahre 1055 in der Gründungsurkunde von Tihany erwähnte Szántódpuszta hat der König Andreas der Erste der Abtei von Tihany mit mehreren anderen Besitzen und mit dem Gestüt zusammen gespendet. Bis zur Türkenherrschaft war die Puszta ein kontinuierlich bewohnter Ort. Eine im Jahre 1609 datierte urbariale Registrierung erwähnt sie aber als unbewohnt. Im Jahre 1715 erwähnen unsere schriftlichen Erinnerungen schon 6 Haushalte. In der ersten Hälfte des 18-ten Jahrhunderts hat es die Abtei von Tihany mit ungarischen und fremdsprachigen Ansiedlern bevölkert. Zwischen 1787-90 war der Mieter der Puszta der berühmte Polyhistor des Zeitalters, Ádám Horváth Pálóczi.

Das auch heute sichtbare Bild von Szántódpuszta hat sich am Anfang des 19-ten Jahrhunderts herausgebildet. Seine Gebäude wurden zu der Zeit erhoben. Darunter finden wir die Kapelle, die Kurie, die Gesindewohnungen, die Getreidespeicher, die Scheunen und mehrere andere, in der Wirtschaft benutzte kleinere und größere Gebäude. Die schon erwähnte Kapelle wurde zu Ehren von Kristóf dem Heiligen eingeweiht, sie hat ihre heutige Form im Jahre 1820 gewonnen.

Szántódpuszta ist bis 1945 der Besitz der Abtei geblieben, danach ist es in die Behandlung der örlichen Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaft, danach in ihren Besitz gekommen. Es ist im Jahre 1975 zum Staatseigentum geworden, und dann hat man mit der Erneuerung seiner Gebäude angefangen, mit ihrer Benutzung zu musealen und Fremdenverkehrszwecken. Die offizielle Einweihungsfeier wurde nach der Fertigstellung des letzten erneuerten Gebäudes, der „Öregcsárda“ [Alte Tscharda] im Jahre 1985 abgehalten.

Die Puszta hat im Jahre 1995 den die europäischen Denkmalwiederherstellungen entlohnenden Preis von der Europa Nostra Organisation gewonnen.

• „Rév“ [Fähre] (Tihany Str.)

Die Ersterwähnung von der Fähre steht im besitzregistrierenden Brief von Endre dem Zweiten vom Jahr 1211. Der Übergang wurde jahrhundertlang mit Holzprühmen gelöst, dann wurde die erste Motorenfähre im Jahre 1928 dem Verkehr übergeben. Diese Fähre hat bis Mitte der 1960-er Jahre verkehrt, ihren Platz den heute noch verkehrenden Fährschiffen mit großem Fassungsvermögen übergeben. Von den Schiffen wurden zwischen 1961 und 1976 vier in Betrieb gesetzt.

• „Révcsárda“ [Fährentscharda] (Tihany Str.)

Das Gebäude im Barockstil wurde im 18-ten Jahrhundert gebaut.

ZAMÁRDI

ZAMÁRDI SIÓFOKTÓL 8 KM-RE NYUGATRA TALÁLHATÓ.

Zamárdi területe a kőkorszaktól kezdve lakott volt, az avarok idejében központi szerepet töltött be. A település nevével legkorábban egy 1082-ben kelt oklevélben találkozhatunk. A XX. század elején kezdték felfedezni a települést az üdülni, pihenni vágyók. A fejlődés eredményeként Zamárdi 1927-ben kapott nagyközségi címet. Zamárdi neve 1932-1943 között Balatonzamárdi volt. A település 2008. július 1-én városi rangot kapott.

NEVEZETESSÉGEK:

• Római katolikus templom (Fő u. 22.)

A község központjában álló, barokk stílusú templomot Vajda Sámuel tihanyi apát építtette 1771-1774 között. A keresztelőkút és az oltár rokokóba hajló barokk stílusú. A templom az angyalok királynője, Kisboldogasszony tiszteletére lett felszentelve. A templom orgonája a II. világháború pusztításai során megsemmisült. Pótlására 2010-ben került felszentelésre az új, francia barokk hangzásvilágú orgona, mely Magyarországon egyedülálló.

• Telepi kápolna (Petőfi Sándor u. 9.)

A különleges szépségű, kis méretű, meghitt hangulatú kápolna (melyet az üdülőkápolnák gyöngyének nevezhetünk) felszentelésére 1929. augusztus 15-én Nagyboldogasszony ünnepén került sor. 2003-ban a kápolna mögötti területen új, szabadtéri liturgikus tér került kialakításra, mely a nyári szentmisék színhelye. A rendkívül igényesen, magas művészi értékkel kialakított tér egyedülálló szépségű. Díszítése Albert András és Mecseki Hargitta művészek alkotásai.

• Tájház (Fő u. 83.)

A tájház 1847-ben épült és hűen tükrözi a kor helyi népi építészetét. A jellegzetes, nádfedeles, úgynevezett oszloptornácos ház tájházként 1977-ben nyitotta meg kapuit.

• Szamárkő

(N 46° 52' 29.139" E 17° 56' 2.4864")

A Szamárkő a településtől nyugatra, a Kiserdőben található. A kő helyben képződött vulkáni utóműködés eredményeként. Az évszázadok során több legenda is kapcsolódott hozzá.

• Kőhegyi kilátó

(N 46° 52' 15.9564" E 17° 55' 59.3466")

A zamárdi kőhegy tetején a II. világháború előtt a tihanyi apátság szőlőbirtoka terült el, a mai kilátó helyén pedig az 1940-es évek végéig az apátság préháza állt. A kilátó 2000-ben épült.

• Vaskereszt

(N 46° 51' 21.2898" E 17° 56' 40.2108")

A kereszt a zamárdi határ legmagasabb pontján, a településtől 3 km-re található. A honfoglalás 1000 éves évfordulója tiszteletére 1896-ban állíttatta a község és a tihanyi apátság.

ZAMÁRDI IS LOCATED 8 KM WEST OF SIÓFOK.

The most attractive point for families is the more than 3 km long, well-kept public beach, providing a nice holiday for the visitors. Zamárdi has been inhabited since the Stone Age, and was a central settlement during the time of the Avars (pre-hungarian tribe). The name of the settlement was first mentioned in a document from 1082. At the beginning of the 20th century, travelers began to discover the settlement as a nice holiday destination. As a result of the development, Zamárdi received the “large village” title in 1927. Zamárdi’s name was Balatonzamárdi, between 1932-1943. The town got its city rank on July 1, 2008.

ATTRACTIONS:

• Roman Catholic church (Fő St. 22)

The Baroque church in the center of the village was built by Sámuel Vajda, Tihany’s Abbot between 1771 and 1774. The baptistery and the altar were made in late Baroque style. The church was consecrated in honor of the Queen of Angels, Kísboldogasszony (St. Mary’s birthday celebration). The organ of the church was destroyed during World War II. In 2010, the new French baroque organ was consecrated, which is unique in Hungary.

• Telepi Chapel (Petőfi Sándor St.9.)

The beautiful, small chapel was consecrated on August 15, 1929, on the day of the Blessed Virgin Mary. In 2003, a new outdoor liturgical space was created behind the chapel, where the masses are held in summer. The extraordinary space is uniquely beautiful and has a high artistic value. The chapel’s artworks were made by artists András Albert and Hargitta Mecseki.

• Folk house (Fő St. 83.)

The folk house was built in 1847 and accurately reflects the local folk architecture of the era. The characteristic, so-called pole-tower house has a thatched roof and was opened as a folk museum in 1977.

• Szamárkő stone formation

(N 46° 52’ 29.139” E 17° 56’ 2.4864”)

The Szamárkő is located in the Kiserdő (small woods), west of the settlement. The stone is the result of local volcanic activity. Over the centuries, several legends have been associated with it.

• Kőhegy viewpoint (N 46° 52’ 15.9564” E 17° 55’59.3466”)

The Vineyard of Tihany Abbey was on the top of Kőhegy (stone hill) before World War II. The press house of the Abbey was in the place of the present day viewpoint until the end of the 1940s. The lookout tower was built in 2000.

• Iron cross (N 46° 51’ 21.2898” E 17° 56’ 40.2108”)

The iron cross is located 3 km south of Zamárdi, on the highest point of Zamárdi. The village and the Tihany Abbey installed it in 1896, in honor of the 1000th anniversary of the Hungarian conquest.

ZAMÁRDI IST 8 KM WEIT WESTLICH VON SIÓFOK ENTFERNT ZU FINDEN.

Das Gebiet von Zamárdi war von der Steinzeit an bewohnt, es hat zur Zeit der Awaren eine zentrale Rolle gespielt. Den Namen der Siedlung können wir am frühesten in einer 1082 datierten Urkunde vorfinden. Am Anfang des 20-sten Jahrhunderts haben die Siedlung die sich zu erholen, auszuruhen Sehrenden zu entdecken angefangen. Als Ergebnis der Entwicklung hat Zamárdi im Jahre 1927 den Titel Großgemeinde bekommen. Der Name von Zamárdi war zwischen 1932-1943 Balatonzamárdi. Die Siedlung hat am ersten Juli 2008 einen Städterang bekommen.

SEHENSWÜRDIGKEITEN:

• Römisch katholische Kirche (Fő Str. 22.)

Die im Zentrum der Gemeinde stehende Kirche im Barockstil wurde vom Tihanyer Abt Sámuel Vajda zwischen 1771-1774 gebaut. Der Taufbrunnen und der Altar haben einen ins Rokoko übergehenden Barockstil. Die Kirche wurde zu Ehren der Königin der Engel, zu Ehren der kleinen Heiligen Jungfrau Maria eingeweiht. Die Orgel der Kirche wurde während der Verheerung des Zweiten Weltkriegs vernichtet. Zu ihrem Ersatz und Einweihung wurde 2010 die neue französische Orgel mit Barockklangwelt eingeweiht, die in Ungarn alleinstehend ist.

• „Telepi kápolna” [Die Kapelle Telepi] (Sándor Petőfi Str. 9.)

Zur Einweihung der Kapelle mit einer besonderen Schönheit, in kleiner Größe, mit vertraulicher Stimmung ist es am 15-ten August 1929 an der Feier der Jungfrau Maria gekommen.

Im Jahre 2003 wurde auf dem Gebiet hinter der Kapelle eine neuer liturgischer Freilichtsplatz ausgestaltet, der der Schauplatz der heiligen Messen im Sommer ist. Der außerordentlich anspruchsvoll, mit hohen Kunstwerten ausgestaltete Platz hat eine eigenartige Schönheit. Seine Verzierung bilden die Werke von András Albert und Hargitta Mecseki.

• „Tájház” [Heimatismuseum] (Fő Str. 83.)

Das Heimatismuseum wurde 1847 gebaut und spiegelt die örtliche Volksarchitektur der Zeit wieder. Das charakteristische, das sogenannte Haus mit Säulenflur hat seine Toren im Jahre 1977 als Heimatismuseum eröffnet.

• „Szamárkő” [Eselstein]

(N 46° 52’ 29.139” E 17° 56’ 2.4864”)

Der Eselstein ist westlich von der Siedlung, im kleinen Wald zu finden. Der Stein hat sich an der Stelle als Ergebnis der vulkanischen Nachfunktion gebildet. Im Laufe der Jahrhunderte haben sich auch mehrere Legenden daran angeschlossen.

• „Kőhegyi kilátó” [Steinberger Aussichtspunkt]

(N 46° 52’ 15.9564” E 17° 55’ 59.3466”)

An der Spitze des Steinberges von Zamárdi hat vor dem II. Weltkrieg der Weinbergbesitz der Abtei von Tihany gelegen, aber an der Stelle des heutigen Aussichtspunkts hat bis zum Ende der 1940-er Jahre das Presshaus der Abtei gestanden. Der Aussichtspunkt wurde im Jahre 2000 gebaut.

• „Vaskereszt” [Eisenkreuz]

(N 46° 51’ 21.2898” E 17° 56’ 40.2108”)

Das Kreuz ist am höchsten Punkt der Grenze von Zamárdi, 3 km weit von der Siedlung entfernt zu finden. Zu Ehren des 1000 jährigen Jahrestages der Landnahme wurde es im Jahre 1896 durch die Gemeinde und die Abtei von Tihany gestellt.

